

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE)

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA. Published monthly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA Pritchard & McGregor Winnipeg, Man. Subscription \$1.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ — одиницю соц. дем. часопису для цілої Америки; вона одна дає те знання, яке повинна мати кожда працююча, класово-свідомо людина. Хочеш знати, як здобути кращий лад на світі, то читай все „Робочий Народ“.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш один долар, а адреса до нього є:

ROBOTCHYJ NAROD Box 3658 (St. B.) Winnipeg, Man.

День 1-го мая близько.

Наближається день... аж тяжко вимовити... День Інтернаціоналу...

„Ой ви, інтернаціоналісти!“ ріжуть один одного в траншеях. Соціалізм збанкрутував! Братерство народів се дурна мрія! Дашіть свою дуріжку, ставайте націоналістами!... Так посміхається ся з нас завалена в людську кров буржуазія...

Ні, не спинять серця втрати, Не убоють найкращих сил, Грім ворожої гармати Не злякає буйних крил!

Ні, — у сім світовім божевілю, у сім паєнім танку капіталізму, у сіх душачих гавах підступу та ошукі, у сіх руйні світа та цивілізації, хай не буде між нами маловірних! Правда, сумно нам, що багато членів світового Інтернаціоналу зрадили свою ідею, але чи й нам піти за ними? Ні! Зрадили маловірні, полетіла за вітром повнізна національна полова, але цільне зерно борців Інтернаціоналу лишилось ненарушене. Наша наука соціалізму не може бути підбитою найбільшою кулею в круповської канони! Ся війна се не кінець ідеї соціалізму, але потверджене науки Маркса, що капітал став у своїм розвитку на останній щабель свій — взявсь до імперіалістичних завоювань... Але се йому нічого не помогло! Прийде час, і людство побачить, що воно билось зва порожньої, обгризеної кістки.

День 1-го мая, день Інтернаціоналу наближається! Хоч нас поменшало, але на день 1-го мая не нахилим нашого старого, бувало у бою червоного прапора! Не похилить! але винесіть його на улаці, винесіть ту оваку, ту благовість грядучих крадих днів, хай він прагадає зачадженому кровю людству, що в світі окрім їхньої ненажерливости є вищі ідеали, ідеали любови та братерства цілого людства! Ви чуєте, що там у тій закуті вайданами смерта Німеччині т. Лібкнехт в 64 полами соціалдемократії голосять: „Пролетарі усіх країв, єднайтесь!“ Австрійські интернаціоналісти видали маніфест проти війни. Тож бачимо, що навіть у тім ошукі війни трепоче, жие ще Інтернаціонал! Готуємось же відбити день 1-го мая як личить свідомому пролетаріатові! А головним гаслом того дня хай буде, хай загремить по цілому світу:

Живе Інтернаціонал!

3 нагоди конвенції 3. А. О.

Найбільше жита розбуркують в партійній роботі звідти. Тому що загальний зїзд Партії майже неможливо скликати через брак фінансів, ми примушені порішувати головніші відомі справи референдумом, а в той самий час припоручемо агітаційним округам хоч раз на рік робити свої округні конвенції.

30-го квітня відділи Західного Агітаційного Округа відбудуть свою другу в черги округну конвенцію. Від часу першої конвенції, що була 15-го листопада 1914 року Західний Агітаційний Округ трамва ся не вважаючи на всі ті пригоди, що сонвалось на його голови. Ціле минуше літо було безробітє, потім майже усі члени фернійського та мішелського відділів були забрані „до невелі“. Такий діяльний калгар, товариш як К. Драйзайтель теж туди дістав ся. Але се все не розбало нашої організації на Заході. Під проводом т. т. Баранюка та Мойсюка Західний Округ перебув біду і тепер готується до другої конвенції.

Після нашої думки три головних справи стоять

перед конвенцією до порішення.

1. Відновленє і розширенє пропаганди та організації на ті місцевости, де відділи підупали або ще не організовані. Пряміром підупав відділ у Келгарі, Едмонтон ніяк не годен відродитись, а знов треба звернути увагу на організоване нове відділу у Дромгіллер, Тайбер, по майнах на Броу-бренч та в напрямку Принс Руперт. Також з урядового справоздання видно, що „сметла“ в околиці Фенікс та Гренд-Форкс, озовові майни коло Нельсон у повнім русі — туди 3. О. К. має вислати організатора. У Ванкувері лишилось мало наших людей, але не так мало, щоб не могли закласти відділу. Майни в Нанаймо роблять. Травки після „The Labor Gazette“ будуть робити в Бріт. Колумбії ціле літо. Треба довідатись, що діється в наших робітниками у Прано-Пурерт? Величезне поле до організації чекає на робітників. Се все конвенція має взяти під розвагу і так зарядити, аби був післаний в поле хоч один організатор.

2. Другою річею є справа партійного органу. Конвенція має мати то на увазі, що в червні сего літа кінець ся наш контракт з „Ранком“ і треба буде вибратись з комірного. Та не штука вибратись, але як вибратись і куди? Важанем членів Партії є мати свою від нікого незалежну друкарню. Се й наше бажанє, але до бажаня треба грошевої сили, щоб здійснилось воно. Тепер уже всі українські друкарні у Вінніпегу запровадили собі „лайнгайп“ і скорі машини. Щоб наша друкарня могла траматись і витримувати конкуренцію боретьбу з иньшими друкарнями, ми мусимо мати неосгіршу машинерію як ті мають. Себто треба кругло і найменше \$5,000.

Правда, за минувшу зиму довг „Роб. Нар.“ значно зменшив ся, завдяки господарській здібности теперішної Екзекютива, але пара соток партійному організмало що допоможуть видрапатись йому на те становище, на яким він був хоч у 1913 р. Тут треба загального бажаня цілої Партії засукати рукави і видвигнути свій партійний орган з сего теперішнього упадку тай поставити на трівкі підвалини. Західний Округ, коли бажє бачити „Р. Н.“ тажневником і у своїй власній друкарні, мусить тепер на сій конвенції добре обрядити ся справою і помочи, але помочи фундаментально.

3. Третьою річею має бути питанє просвітної праці у відділах Західного Округу. В році 1910 західні відділи дуже багато справоздавали собі книжок і організували бібліотеки. Сей рух має знов відродитись на Заході. Та не лише бібліотеки завладати, але відділи мусять замовляти собі для колюпортажі книжки, виданя „Р. Н.“, так і в иньших книгарень та видавництв тай розпродавати ті книжки межи наших робітників кожний у своїй місцевости, бо тільки таким чином може шаритись просвіта.

Отсе пара уваг, яких ми тут подали під розвагу західним товаришам; — думаємо, що товариші не візьмуть нам се за але, але в добрую волю як і завжди їх візьмуть під розвагу і відбудуть свою конвенцію на добро та постуи нашої У. С. Д. П. в К а н а д і.

Думки про ньюарську конференцію.

В останнім ч. „Робітників“ подано справозданє в конвенції східних відділів У. Ф. С. П. в Ньюарку. Між иньшими справами для нас найцікавішими будуть: „Національне питання“ і „Непорозумінє в У. С. Д. П. в Канаді“.

Коли перебіжши очима увесь звіт тої конвенції з початку до кінця не вглублюючись в него, то виносиш дуже гарне вражінє. Ся конвенція показує, що український соціалістичний рух в Соол. Державах зміцнюється ся, товариші дбають про піднесенє свого органу та ширеня організації. Промова т. Гладкого про відношення укр. пролетаріату до укр. національного питання чисто соціалістична. І в його поглядах від часу Союму видно відміну. Загальна думка усіх бесідників така, що український соціалістичний пролетаріат в Спол. Державах мусить боротись за національну свободу, за демократичну самоуправну Україну — лише дорогою соціалізму.

В справі непорозуміння в Ньюарку Партією конференція прийняла слідоучу резолюцію: „В інтересі добра спільних завдань обох братніх партій уважаємо за конечне заперестати взаїмне поборюване себе, бо такі несправильні відношення наосять обом сторонам шкоду в їх розвитку та заостроють непорозуміння в такий тяжкий для нас соціалістичний момент.“

Далі конференція потвердила свою вірність ідеям Інтернаціоналу, нагадавши собі Цімервальдську міжнародну конференцію. Тож від усіх сих резолюцій віє духом будуючим, духом згоди.

Ми радо вітаємо ньюарську конференцію, але мусимо додати до неї кілька уваг.

Насамперед що до „непорозуміння“ в Ньюарку. Звідки повстали вони? Не від нас! Стейтські товариші дали себе отуманити тим буржуазам, що тепер верховолять у „Федератії Українців в Злучених Державах“ — ся „оцінка“ про-

била те, що натхнені ідеями Демидчука і Ко. стейтські товариші стали переслідувати наших канадійських, підозріваючи їх чорт зна в чім! А нам Канадійцям хотіло, щоб Українська Федератія Соціалістичної Партії трималась ідей своєї партії, не була попіячем жінки буржуазів. З свого боку ми завжди за згодою.

Але щоб була згода — на то мало революцій: треба щоб стейтські товариші діло показали, що вони за згодою. Першою річею згоди має бути для нас доказ, що У. Ф. С. П. як і її поодинокі члени не мають жадної сполучи з Ф. У. З. Д., як організацією буржуазною. Друге, розвратитись з буржуазними шматами. (напр. Народна Воля). Третя річ приймати без жадного застереження усіх членів У. С. Д. П., що виїхали з Канади до Стейтів і далі приймати кожного нашого члена, котрий тільки виказує ся своєю легітиматійною карткою. Тимчасова Екзекютива У. Ф. С. П. і редакція „Робітників“ повинні повязати братерські зносини з нашою Екзекютивою, і порішувати усі справи без шкандало та вважливого шмарованя.

Також Ньюарська Конференція запропонувала на редактора „Робітників“ М. Стічнського. Як нам відома М. Стічнський найширіше працює як секретар буржуазної „Ф. У. в З. Д.“ Як же тоді розуміти усі слова і резолюції Ньюарської Конференції? Деж тоді гваранція, що У. Ф. С. П. дійсно тримає ся ідеї міжнародного соціалізму? Факти показують щось иншого. У Детройт наші канадійські товариші і наші переслідувані секретарем У. Ф. С. П., Федюшюк, У. „Робітнику“ проголошують ся буржуазна міння „Народна Воля“, а у „Народній Волі“ відділи У. Ф. С. П. дають свої оголошеня. Шож се?

Коли дійсно східні відділи У. Ф. С. П. за згодою та Інтернаціоналізмом, то хай же ділом те покажуть!

Під розвагу членам У. Ф. С. П.

В однім з останніх ч. ч. „Нар. Волі“ ми з здивованєм прочтали заяву, що в Сп. Державах нема жадної Української Федератії Соціалістичної Партії. І се проголосила та часопись, яка оголошувала довгий час всілякі кавалки для У. Ф. С. П. в Америці є „Федератія Українців в Злучених Державах“.

Українська Федератія Соціалістичної Партії, Федератія Українців в Злучених Державах, дві федерації — з того плування в головах малосвідомого робітництва, а з того виходить те, що записавшись до безпартійної „У. Ф. З. Д. український робітник на покли написавшись і до У. Ф. С. П. відповідь соціалістичному організаторови просто в моста: „Що мені дві федерації?“

Таке сталося у нас в Канаді, як було організоване „Тов. Самостійна Україна“: Наші малосвідомі члени в Едмонтоні та Кардіф заявляли, що досить їм соціалізму, що хочуть спробувати націоналізму. І до них в тих місцевостях соціалістичний рух завмер. Хоч „Тов. Самостійна Україна“ була більш безпартійна і майже в соціалістичних руках (бо на 9 членів „Гельманської Ради“ — сімох була соціалісти), але бачучи, що темний робітник колотить см, ми мусили ради вратованя У. С. Д. П. лишити те товариство і оголосити, що працювати над визволом України будемо без буржуазів.

Таж сама небезпека загрожує тепер У. Ф. С. П. І ми запитуємо наших стейтських товаришів, чи хочуть вони допустити, аби віді-

Робітників мають роуи ввробляти, але не мають роуому, щоб те, що виробляють утримати в своїх руках.

Промови Н

На днях англійські помістали амід двох соціалістів. Ся промова виголосив кім парламенти з лому свідоми му рець проти німецького літаризму і проти го военного рвго діялет Карл Лібкнега промова була в російській Думі предіделател славної соціалістичної фракції — т Чхеїдає.

Великі простори ють одного від дру двох соціалістів. І багнетів, колочі траншеї, канони і мало го калібру ють Росію від Н. По коли перечитати ви російського і ні соціалістів, то в о мовах видно одні думки.

Соціаліст Лібкнегує своє правителє ті переслідуваня, підпадають в Німе борці проти мілітарі, котрі осмількують дносити свій голо завойовуючих плян цього правителє нуючих клас.

Товариш Чхеїдає промови говорив о с ліцензію тих, котрі будіть собі союзники вили головною цією борбу проти пруського літаризму.

— Не освободже пи від пруського м му — говорити він, на цілі союзники, імперіалістичну п завойовуване нові рій.

Товариш Лібкне рить о рості реакції мечняї, наводити коли военні суди ни присуджували, тільки за літератури води абе за промо лопені ще в 1914

Товариш Чхеїда рять о розстріля ських робітників других містах Род денних арештах в Петрограді.

Товариш Лібкне дить цілий спис в

3 дум

Чеснам соціалістичній той, хто п собі ою науку, пер раз сею ідеєю, п раз сей шлях за на по котрим він пов пата, прямує д дорогою в тим уві чи скорше, чи піз має дійти до мети ченої цілі — дія чної будучности.

Після висказів діялетів(?) мож ліам змінити, пє його в ньшу форму пропозованє його опосіб в не — соці ми пропагандами значним буде, кол